

Oponentní posudek na diplomní práci Martina Petříka.

Téma, zadání:

Hledali jsme zadání současné, městské, architektonicko-urbanistické, s přesahem do společenských a politických otázek. Martin přišel s tématem přestavby parkovacího domu Slovan vedle Opery. Nebyli jsme si jisti, příliš centrum, příliš mnoho okolností urbanistických, dopravních, příliš souvislostí historických, mnoho plánů a záměrů na tomto místě, celkově těžké, kontroverzní, spíše pro tým než pro jedince. Na druhou stranu diplom je jen jednou a Martina známe jako přemýšlivého profesionála.

Urbanismus, místo:

Umístěním v nejcentrovatějším centru Prahy si musel Martin zjistit mnohá fakta, analyzovat, ptát se, nebát se. To vše udělal. Úvodní analýzy, souvislosti a fakta najdete v portfoliu, nechci tím zde zdržovat, doporučuji pro pochopení věci. Martin přišel s domem, který by mohl řešit skutečný, současný a konkrétní záměr sjednocení systému vysokých škol pod jednu instituci. To by umožňovalo jejich vzájemné propojení, lepší organizaci, přehlednost, snadnější financování a správu. Příslušné instituce se touto vizí nyní zabývají. V minulých semestrech jsme v ateliéru řešili parkovací domy a při té příležitosti narazili i na tento dům. Je záhadný, autorství neurčité, pozice téměř akupunkturální, architektura zvláštní. Martin jej bere jako základ, chce jej rekonstruovat, přestavět a oživit. Výsledkem by mělo být jakési centrum studentstva pro Prahu, informačně-administrativně-iniciační objekt symbolisující onu vizí výše. Diskutabilní může být umístění právě této typologie na takto atraktivní parcele. Konzervativní pragmatiky napadne spíše pobočka Úřadu vlády, obchodní centrum, výstavní prostory pro Slovanskou epopej nebo nová koncertní síň pro Prahu. Jsou však studenti něco méně? Proč jsou vytlačeni mimo centrum? Praktická odpověď zní - potřebují hodně prostoru a parkování, v centru je obsazeno, potřebují zejména možnost růstu kapacit, navazuje se též na tradiční již založené a fungující kampusy. Jedno zde však neříkáme - fenomén studentského étosu, prokazatelný a výrazný vliv této společenské vrstvy na celou českou společnost. Měli bychom je v našem zájmu vrátit do středu dění, měli by být vidět, my již nemladí bychom je měli vidět a vídat. Martinovo rozhodnutí navrhnout typologicky hybridní dům je odvážné rozhodnutí, mohlo mu přinést potíže, ztížit snadné obhájení věci a narušit stereotyp, že na diplom je lepší si volit nekonfliktní zadání, nepůsobící problémy při obhajobě. Martin však není typ poslušného studenta (chválabohu) šel jinými cestami, velmi jsme ho v tom podporovali a doufám, že může mít i on pocit, že se tak něco naučil.

Navrhovaný dům - princip:

Reaguje na výchozí fakta – jasně definovaná, ohraničená parcela, daný konstrukční princip, pevná městská struktura kolem, stabilizovanost a přehuštěnost území, blízkost magistrál, metra a Václaváku. Martin dům vzal, konstrukčně prozkoumal, očistil, dostavěl a zejména nastavěl. Skelet ho mohl omezovat, zároveň však udržel všechny plánované funkce v jakési mřížce. Těch plánovaných funkcí bylo hodně, redukovali jsme společně, stále přemýšleli, které lze ubrat. Nakonec zbyl vstupní vestibul (skoro nejdůležitější prostor), parking, sál, technické zázemí, galerie, fitness, volné plány, jídelna a administrativa. To vše by mohlo sloužit, sdružovat, nastartovávat. Martin dopravně a urbanisticky vychází ze studie Gehl Architects zpracovanou pro IPR 2017, která oba automobilové směry sdružuje a vede nad objektem, čímž před objektem vzniká společenský prostor s vedením tramvaje. Sem má navrhovaný dům čelo, vstupy, sem se otáčí.

Provozy:

Hodně a kriticky jsme přemýšleli o náplni domu, o tom, které provozy mají být zde v centru města. Mnohé jsme vyřadili. Zásadní je vestibul, volný plán, administrativa (ubral bych) a jídelna (přidal bych a nazval třeba společensko-relaxačně-restaurační centrum, vím – blbě, ale jídelna mi nesedí a

lepší název mě nenapadá, uff). Služebné jsou parkingy, zázemí a v jistém smyslu slova i administrativa.

Konstrukce:

Martin původní objekt Slovan očišťuje na samotnou dřevěnou konstrukci. Tím se ocitá tvář v tvář monolitické železobetonové konstrukci s modulem, který vyhovuje autům, nikoliv jiným provozům. A tak se s tím pere, ztužuje ocelí, zesiluje založení, musí chránit proti požáru, vše je podrobně v technické zprávě. Tomuto tématu jsme se snažili věnovat pozornost, nutili jsme Martina, aby věc konzultoval se statikem, požárníkem, aby studoval panelové systémy té doby.

Architektura:

Výraz domu mi připadá konstruktivistický, sebevědomý, technicistní. To je částečně výsledkem onoho skládání provozů uvnitř, jakoby energie autora byla vedena snahou sestavit dobře fungující stroj, obří motor, který zažehnou samotní studenti. Jakoby se dům měl proteplit vším tím ruchem, šumem, mladou energií, stálým pohybem mravenečků ve vestibulu, kteří do budovy vcházejí, používají ji a vycházejí. Vzhledem ke kontextu místa si myslím, že taková architektura může oživit a skutečně nastartovat pro mne konzervativní Václavák plný hotelů, drahých obchodů a turistů. Jakoby Opera – noblesní starší dáma – byla z obou stran strážena tvrdými mužskými domy - Federálním shromážděním a Studentským domem. Pro mne krásná představa, symbolická. Nejsem si jist výškou věže, ve které je administrativa, na mne vysoké příliš. Nikoliv obecně, ale ve vztahu k bezprostřednímu okolí.

Formální stránka věci:

Práce je zpracována profesionálně, úplně, přehledně, diskutována, prověřována, nastoluje otázky, je výzvou, je do jisté míry kontroverzní. Myslím, že takový by diplom mohl být, zejména v případě Martina, jehož jsme měli možnost sledovat zde na škole déle. Výsledek je komplexní, cítím množství práce, cítím, že věc nebyla zpracovávána pod tlakem, ve spěchu či odbyta. Vyzdvihneme spolu s Josefem množství práce, která zde nemůže být plně presentována, všechny ty analýzy, shromažďování informací, přemýšlení o tomto svatém místě. Navrhované řešení může navíc sloužit jako precedens pro rekonverzi mnohých objektů v samotném centru Prahy. Myslím, že to je krásné a současné téma pro českou architekturu.

Resumé, průběh práce:

V průběhu semestru Martin postupoval jako vlk, když loví jelena, soustředěně, promyšleně a bez zastavení klusal za svým cílem s vědomím, že cesta bude dlouhá. Zdálo se, že si je jistý, že dosáhne výsledku. No – já si tak jistý nebyl, zejména v počátcích, kdy jsme diskutovali všichni tři o zadání, o náplni domu, o adekvátnosti myšlenky Studentského domu nad Václavským náměstím. Martin nás přesvědčil, že myšlenka adekvátní je a já dodávám, že by to vyvolalo nutnost širokého týmu spolupracujících osob.

Práci doporučujeme k obhajobě a navrhujeme hodnocení A.

David Kraus, 3.2.2018